

Yeni Güvenlik Ekosistemi ve Hukuku

Çok değerli Başbakan Yardımcısı, Sayın Bakanlar, Sayın Valilerimiz, Sayın Büyükelçiler, Rektörlerimiz, Nişantaşı Üniversitesi'nin değerli Rektörü Prof. Dr. Esra Hatipoğlu Hocamız, yine Türk Savunma Sanayii'nin dönüşümünün mimarlarından duayen büyüğümüz Dr. Vecdi Gönül Beyefendi, Katar Silahlı Kuvvetleri'nden üst düzey katılımıla General Al-Marri başkanlığındaki dost ve kardeş heyetimiz; hepinize hoş geldiniz diyorum. Tolga Bey'in de açılıшта kısa özetini verdiği Konferansımızın başarılı olmasını diliyorum.

Türkiye'nin temel güvenlik kurumlarından buraya katılım sağlanmasının önemli olduğunu düşünüyorum. Millî Güvenlik Kurulu Genel Sekreterliği'nden, Jandarma Genel Komutanlığı'ndan, Millî Savunma Üniversitesi'nden, Türk Silahlı Kuvvetleri'nin farklı birimlerinde görev yapan uzmanlardan, Polis Akademisi'nden, Cumhurbaşkanlığı'mızdan kurumsal ve kişisel katılım sağlanabilmiş olmasını da buradaki tartışmaların ve sonuçların paylaşılabilmesi ve uygulanabilmesi açısından çok önemli bulduğumuzu ifade etmek ve bu kurumlarımıza da en içten teşekkürlerimizi sunmak istiyorum.

İstanbul Güvenlik Konferansı ile Türkiye - Körfez Savunma ve Güvenlik Forumu'nun gerçekleştirilmesinde partner kurumların çok büyük emek ve özverisi var. Nişantaşı Üniversitesi ve Katar Silahlı Kuvvetleri Stratejik Araştırmalar Merkezi bunların başında geliyor. Onun dışında da yine bu konferansa sponsorluk sağlayan SUR International firmasına özellikle teşekkür ediyorum. Bu firma hem Türkiye'nin stratejik envanterinde önemli bir enstrüman hem de iş modeli itibarıyla bulunduğu ülkelerde çok farklı klasik ürün satan veya yatırım yapan bir modelden çok, daha katılımcı ve paylaşımcı bir modelle Katar, Sudan, Nijerya başta olmak üzere birçok ülkede etkinliğini güçlendiriyor. TÜRKSAT'a da sağladığı destek için içten teşekkür ediyorum. İlgili devlet kurumlarımızın, Dışişleri Bakanlığımızın, İstanbul Büyükşehir Belediyesi'nin, Emniyet teşkilatımızın ve birçok kurumun lojistik ve kurumsal katkıları oldu. Onlara da içten teşekkürlerimi sunuyorum.

Dünyadaki temel trendlere baktığımızda "mikro-milliyetçilik", "entegrasyon" ve "öngörülemezlik" üzerinden gelişen küresel rekabette güvenliğin, hayatın ve devletin yeni doğasını belirleyen meydan okumalar; "kaynak ve paylaşım krizi" (borç-para-borç ilişkisi içerisinde artık üretilecek türev kaynak kalmamış olması), "üretim-tüketim-büyüme" formülünün sürdürülemezliği (3 Ağustos 2017 itibarıyla bu yılki dünya üretimini bitirdik

şimdi stoktan yiyoruz), Çin kaldırıcı ile "orta sınıfın tasfiyesi", "enerji, su ve gıda güvensizliği", hayatın her alanında "4. boyuta geçiş" "işgücünde insan kaynağının tasfiyesi", değişen devlet doğası ve beklenti yönetimi temelinde "sert güçten yumuşak güce geçiş" olduğu temel referanslar olarak şekillenmektedir.

Tüm bu temel parametreler içerisinde, teknolojideki dönüşümler; yapay zeka, sanal/artırılmış gerçeklik ve mobilite merkezli gelişerek güvenlik başta olmak üzere tüm insan hayatını ve doğasını değiştirmeye adaydır. Birkaç yıldır duymaya başladığımız ve son bir yıldır da yenisi eklenen "Endüstri 4,0" ve "Toplum 5,0" kavramlarının dünyanın dönüşümünde bu tartışmayı yönetmek açısından önemli başlıklar olduğunu ve iyi incelenmesi gerektiğini düşünüyorum. Çünkü bunları Batı'dan ya da Doğu'dan ithal ederek çevirmekten ziyade; buradaki temel felsefeyi, hayatın dönüşümü ile ilgili gerçekleri algılayabildiğimiz ölçüde uyum sağlayabileceğimizi düşünüyorum.

Bir diğerk etken de Çin'in dünya sahnesinde her geçen gün etkinleşmeye başlamasıyla oluşturduğu türbülanstır. Yeni İpek Yolu projesi "One Belt - One Road" hem karadan hem denizden 64 ülkeyi ilgilendiren bir küresel entegrasyon projesi olarak şekilleniyor. Çin'in řu an kıta dışına çıkacak bir askerî gücü olmadığı için, kısa süre önce Afrika'ya bir askerî birlik gönderdi. Bu 64 ülkenin, göreceli şekilde istikrarsızlık riski ile karşı karşıya olduğunu da, güvenliğin doğasını değiştiren olaylar açısından görmemiz gerekiyor. Çünkü uluslararası sistemin böyle küresel bir entegrasyonu desteklemesini ya da buna sessiz kalmasını beklemek tarihle çelişecektir diye düşünüyorum.

"Yeni Güvenlik Ekosistemi ve çok Tarafly Bedeli" yeni bir kavram ve bedel konusu, daha çok Başkan Trump'ın iktidara gelmesiyle çok fazla konuşulmaya başlanmış bir süreç. Çünkü Batı'daki ekonomik daralmaya bağlı olarak Amerika Birleşik Devletleri'nin artık güvenlik otoritesinden kaynaklanan, dolayly gelirlerle yetinmeyip direk gelirlere odaklanmak istediği noktasında bazı sonuçlar ortaya çıkmaya başladı. Başkan Trump Almanya'ya NATO kapsamında, geriye dönük 375 milyar dolarlık bir fatura çıkardı ve Almanya bunu ödemeyeceğini söyledi. denip denmeyeceğini zaman gösterecek. Yeni bir güvenlik ekosistemi geliyor ve daha da önemlisi bu ekosistem kendi hukukuyla birlikte geliyor.

Örneğin; zengin petrol kaynak ülkeleri ile ilgili bir tartışma var. Belki de birkaç yıl içerisinde daha da görünür hle gelecek; "Efendim, bu insanlar bu kaynakları hak etmek için orada doğmak dışında hiçbir şey yapmadılar, bu kaynaklar uluslararası bir sistem tarafından dünya için idare edilmelidir" şeklinde bir tez var. Bu durum büyük trblanlara sebebiyet verecek, realize olabildiğinde oluşacak uluslararası sistemi kimin idare edeceği

de g dengesine göre belirlenecektir. Dolayısıyla güvenliğin ekosistemi değişiyor ve hukukuyla birlikte geliyor. Biz İkinici Dünya Savaşı'ndan sonra alıştığımız uluslararası hukuk içerisinde yargılıyoruz ve olmaz deyip atıyoruz. Başkan Trump'ın başkanlığının, "güvenliğin bedeli" tartışmaları açısından bir milat olduğu kanaatindeyim. Yakın zamanda Suudi Arabistan ile yapılan, 110 milyar doları silah olmak üzere 350 milyar dolarlık anlaşma ve ardından yaşanan Körfez Krizi gibi gelişmelerin tesadüf olmadığını düşünüyorum. Tabii, "güvenliğin bedeli" kavramını burada uzmanlarımız enine boyuna tartışacaklar ve bu yeni güvenlik ikliminin hem iç hem dış politikada ciddi bedelleri olacaktır. Bunu nasıl yneteceğimiz cevap aramamız gereken en önemli sorulardan biri.

Güvenlik-demokrasi ikilemini de çok daha fazla yaşayacağız. Çünkü orta sınıfı eriyen ve güvenlik eksenini sofistike bir zemine kayan ülkelerde demokrasinin yaşatılması çok zor. “Güvenlik bize otoriter rejimler mi getirecek” sorusunun daha fazla tartışılması gerektiğine inanıyorum. Orta sınıfı olmayan ülkelerde otoriter rejimler ya da kaosun iki seçenek olarak önümüzde durduğunu da görmemiz gerekiyor. Bölgesel ve küresel güvenlik iş bölümünün nasıl yapılacağı ve bedelinin nasıl paylaşılacağı da önümüzdeki dönemin tartışmaları olmaya aday. Güvenlik üzerinden yeni ittifakların gelişmesini ise Türkiye başta olmak üzere bölge ülkelerinin aldıkları risklerden ve inisiyatiflerden okuyabiliyoruz.

Konferans bünyesinde gerçekleştirilecek Türkiye - Körfez Savunma ve Güvenlik Forumu da tarihi bir ilk. Ümit ediyorum ikincisi de olacak. Körfez Krizi'nin de, bir “güvenliğin bedeli” krizi olduğunu görmemiz gerekiyor. Bu, Katar açısından bir an önce aşılması gereken bir handikap ki Türkiye burada - diğer dost ve kardeş ülkelerle de dengeleri koruyarak - Katar için pozitif ayrımcılık ile destek veriyor ve Katar'daki askerî üssümüz her geçen gün daha da güçleniyor. Bu hem güvenlik anlayışını hem de devlet altyapısını bu kaldıraç ile re-organize etmek açısından Katar için büyük bir fırsat. Onların da bunun farkında olduklarını ciddi temasarımdan görüyorum. Güvenlik ve güvenliğin bedeli ile ilgili kavramların önümüzdeki dönemde daha fazla artacağı bir ortama giriyoruz. Hem İstanbul Güvenlik Konferansı'nın hem de alt etkinliği olan Türkiye - Körfez Savunma ve Güvenlik Forumu'nun güncel ve teorikte önemli çıktılara ev sahipliği yapmasını diliyorum. Yarın sabah özel bir oturumda İçişleri Bakanımız Sayın Süleyman Soylu'yu ağırlayacağız. Bugün 09.00-17.00 saatleri arasında Sayın Başbakanımızın başkanlığında Savunma Sanayisi İcra Komitesi Toplantısı programı olduğu için Savunma Bakanımızın gelmesi mümkün olmadı. Fakat akşamki gala yemeğine Sayın Bakanın veya Sayın Müsteşarın gelmesini bekliyoruz, ümit ederim gelirler. Tekrar tüm konuk Bakanlarımıza ve tüm hazıruna en içten saygılarımı sunuyorum. Organizasyonda emeği geçen Tolga Sakman, Ayşenur Yılmaz ve Ufuk Çiçek başta olmak üzere tüm TASAM yönetimine, ekibine, Başkan Yardımcılarımız çok değerli Büyükelçilere, Fahri Erenel Paşamıza ve zikredemediğim tüm isimlere ve kurumlara en içten teşekkürlerimizi ve saygılarımızı sunuyorum.

İstanbul Güvenlik Konferansı 2017 ile Türkiye - Körfez Savunma ve Güvenlik Forumu
TASAM Başkanı Süleyman Şensoy'un Açılış Konuşması | 02.11.2017, İstanbul